

การเปิดเสรีการลงทุนทางการเกษตร ACIA (1)

การเปิดเสรีการลงทุนทางการเกษตร ACIA (1)

การดำเนินงานเรื่องความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน ประเทศไทยได้มีการจัดทำข้อตกลงไว้เมื่อปี พ.ศ. 2541 ใน 3 หัวข้อ คือ **การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเพาะขยายและปรับปรุงพันธุ์พืช และการทำป่าไม้จากป่าปลูก** ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กำลังจัดทำรายการข้อสงวน สำหรับการเปิดเสรีการลงทุน ประเด็นดังกล่าวจึงเป็นที่ถูกจับตามองในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ระหว่างวันที่ 23-25 ต.ค. 2552 ณ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี และ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งล่าสุดนางสาว อัจฉรินทร์ พัฒนพันธ์ชัย รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้กล่าวยืนยันว่าจะมีการเปิดเสรีใน 3 หัวข้อข้างต้นเท่านั้น โดยจะไม่มีเพิ่มเติมรายการใดๆ ทั้งสิ้น รวมถึงการเปิดเสรี 3 รายการดังกล่าว ไม่ได้หมายความว่า นักลงทุนอาเซียนจะสามารถเข้ามาลงทุนทำกิจการได้โดยเสรี แต่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของไทยตามที่กำหนดไว้

แม้จะมีการยืนยันถึงการจัดทำข้อตกลงดังกล่าว หากแต่การเปิดเสรีด้านการเกษตรยังเป็นที่ถกเถียงและมีเสียงคัดค้านอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม ที่ผ่านมา 87 เครือข่ายทั่วประเทศ ที่เกี่ยวข้องด้านการดำเนินงานการเกษตร อาทิ เครือข่ายส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรแห่งประเทศไทย, เครือข่ายหมอพื้นบ้าน, เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก, กลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน (เอฟทีเอว็อทซี), มูลนิธิฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ, มูลนิธิ

กสิกรรมธรรมชาติ, สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น ได้แสดงข้อเรียกร้องคัดค้านการเปิดเสรีการลงทุนด้านป่าไม้ เกษตร ประมง โดยมีมุมมองว่า ในอดีตแม้ประเทศไทยยังไม่เปิดเสรี แต่ก็ยังเกิดกรณีการเข้ามาแย่งชิงทรัพยากรสมุนไพรของชาติ เช่น เปล้าน้อย เป็นต้น ทำให้การยกเลิกข้อสงวนด้านการลงทุนใน 3 สาขานั้น อาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรชีวภาพ สมุนไพร ความมั่นคงทางอาหารและยาของประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในระยะยาว เนื่องจากนักลงทุนต่างชาติที่มีกำลังทุนมหาศาลจะเข้าถึงแหล่งข้อมูล แหล่งพันธุ์พืช และนำเอาไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการจดสิทธิบัตรได้โดยง่าย

ข้อขัดแย้งดังกล่าวนี้ หากมองย้อนไปถึงความเป็นมาเริ่มต้นในการเปิดเสรีการลงทุน รวมถึงหากมีการเปิดเสรีการลงทุนผลประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจะเป็นอย่างไร รวมถึงหากไทยไม่มีการทำงานอย่างรัดกุมจะส่งผลเสียอย่างไร สำนักข่าวแห่งชาติ ได้ประมวลผลดังนี้

ความตกลงด้านการลงทุนของอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement –ACIA) คือ การปรับปรุง **ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Agreement –AIA)** ผสมกับ **ความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ASEAN Investment Guarantee Agreement –IGA)** ซึ่งข้อตกลงดังกล่าว ได้ถูกลงนามโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจ 10 ประเทศ เมื่อการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 14 ที่หัวหิน เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552 ที่ผ่านมา

ความตกลง ACIA ประกอบด้วย 4 หลักใหญ่ คือ 1) การเปิดเสรีการลงทุน 2) การให้ความคุ้มครองการลงทุน 3) การส่งเสริมการลงทุน 4) การอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน โดยครอบคลุมการเปิดเสรีการลงทุนในธุรกิจ 5 สาขาหลัก ได้แก่ 1) เกษตร 2) ประมง 3) ป่าไม้ 4) เหมืองแร่ 5) อุตสาหกรรมการผลิต

ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกสามารถสงวนสาขาที่ยังไม่พร้อมเปิดเสรี รวมทั้งมาตรการที่เป็นเงื่อนไขในการลงทุนต่างๆ ได้ โดยระบุไว้ในรายการข้อสงวน ซึ่งมีกำหนดให้ประเทศสมาชิกส่งรายการข้อสงวนภายใน 6 เดือนหลังลงนามความตกลง ACIA (สิงหาคม 2552)

ข้อสงวนรายสาขา เป็นข้อกำหนดที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกสามารถสงวนเพื่อรักษาสิทธิในประเทศ อย่างเช่น ประเทศตามพันธกรณีที่ภายใต้ความตกลง AIA เดิม ไทยผูกพันไว้ว่าภายในปี 2553 จะเปิดเสรีการลงทุนใน 4 สาขา คือ 1) การผลิตแป้งจากข้าว และพืชไร่ 2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 3) การทำป่าไม้จากป่าปลูก 4) การเพาะขยายหรือปรับปรุงพันธุ์พืช ซึ่งภายใต้ AIA ไทยสงวน 4 สาขาดังกล่าว ให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นข้างมาก หากต้องการถือหุ้นตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ต้องขออนุญาตจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และต้องทำตามเงื่อนไขที่กำหนด นอกจากนี้ ไทยยังสามารถกำหนดเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนได้ เช่น การถือครองที่ดิน การกำหนดสัดส่วนผู้บริหารต่างชาติ เป็นต้น

หลักประกันสำหรับนักลงทุน ขณะเดียวกัน ในข้อตกลงด้านการลงทุนของอาเซียน ACIA นี้ ก็มีการกำหนดหลักประกันให้นักลงทุนมั่นใจว่าจะได้รับความคุ้มครองอย่างยุติธรรมและพอเพียง เช่น มีการชดเชยค่าเสียหายกรณียึดทรัพย์ เวนคืน หรือเกิดเหตุการณ์ไม่สงบ, นักลงทุนต้องสามารถเคลื่อนย้ายเงินลงทุนได้โดยเสรี, หรือหากรัฐทำผิดพันธกรณีและก่อให้เกิดความเสียหายต่อการลงทุน นักลงทุนก็สามารถฟ้องรัฐภายใต้กระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศได้

ทั้งหมดนี้คือกรอบคร่าวๆ ในข้อตกลงด้านการลงทุนของอาเซียน ACIA ทั้งนี้การลงทุนดังกล่าว มองได้ว่าจะก่อให้เกิดข้อดีและผลกระทบต่อประเทศไทย ซึ่งข้อดีจากการเปิดเสรี รวมถึงผลกระทบจากการลงทุนจะเป็นเช่นไร **ติดตามได้ในตอนต่อไป**

พิมพ์ดา โยธาสมุทร เรียบเรียง

ชูชาติ เทศสีแดง บรรณาธิการ

ข้อมูลข่าวและที่มา

ผู้สื่อข่าว : พิมพ์ดา โยธาสมุทร Rewriter : ชูชาติ เทศสีแดง
สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ : <http://thainews.prd.go.th>

วันที่ข่าว : 26 ตุลาคม 2552

พิมพ์ข่าวนี้

ย้อนกลับ